

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2019.11.38>**Георгій Зубко,**

канд. юрид. наук, здобувач

Запорізького національного університету

ШОСТИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УКЛАД: ІНФРАСТРУКТУРНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

У статті формується наукова аргументація щодо кореляції входження України до переліку країн шостого технологічного укладу і напрямів адміністративно-правового регулювання державної інфраструктурної політики. Подано аргументацію щодо концептуального усвідомлення необхідності кардинальної зміни державної політики, в тому числі й державної інфраструктурної політики, з огляду на необхідність включення України до переліку країн шостого технологічного укладу. Сформульовано поняття даного укладу, виявлено його правові й сутнісні ознаки та екстрапольовано їх на напрями державної інфраструктурної політики. Проаналізовано чинники, що впливають на формування даного укладу, виявлено їх вплив на відповідну державну політику в аналізованій сфері правових відносин. Доведено органічний зв'язок між ефективним запровадженням принципів шостого технологічного укладу і адміністративно-правовим регулюванням державної інфраструктурної політики. Аргументовано мілітаризацію глобального інфраструктурного простору із подальшим виявленням чинників, які сприятимуть оновленню державної безпекової політики, зокрема й у сфері інфраструктури. На основі проактивного підходу надано пропозиції щодо вдосконалення законодавства України, що регулює правові інфраструктурні відносини. Продемонстровано необхідність формування інфраструктурного законодавства. Обґрунтовано необхідність закріплення на рівні законодавства мети входження України до переліку країн шостого технологічного укладу.

Ключові слова: інфраструктура, державна інфраструктурна політика, інфраструктурні правовідносини, шостий технологічний уклад, об'єкти критичної інфраструктури, правове регулювання, правовий вимір державної інфраструктурної політики, адміністративно-правове регулювання державної інфраструктурної політики, інфраструктурна ідентичність.

Постановка проблеми. Підвищення ефективності державної інфраструктурної політики є важливою методологічною проблемою, адже юридична наука має досліджувати не лише наявні суспільні відносини, а й формувати дороговкази створення нових відносин, в тому числі *правових інфраструктурних відносин*, адже свого часу ще Гегель відзначав, що ідею становить лише те, що має своїм предметом свободу [1]. З огляду на це одним із аргументів становлення нового виду суспільних відносин і відповідно формування нового напрямку державної політики – державної інфраструктурної політики – є дослідження видів технологічних укладів, зокрема шостого технологічного укладу, з подальшою екстраполяцією на розроблення напрямів адміністративно-правового регулювання.

Успішність і процвітання країни залежать від сукупності чинників, більшість з яких перебуває в предметному полі права або ж опосередковується ним. Отже, у сучасному глобалізованому світі з метою збереження власної ідентичності, в тому числі й *інфраструктурної ідентичності* як інфраструк-

турної спроможності забезпечити втілення національних інтересів завдяки ефективній реалізації норм права, що регулюють суспільні відносини у сфері функціонування життєво важливих об'єктів інфраструктури, Україна повинна володіти могутнім та системним інфраструктурним комплексом і ефективною функціональною державною системою інфраструктури, в тому числі володіти ефективною системою правового забезпечення відповідної державної політики.

Сьогодні відбуваються драматичні зміни не лише в геополітичній площині, а у й сфері розподілу центрів впливу на найбільш важливі об'єкти інфраструктури безвідносно до їх територіальної або інституціональної належності з одночасним формуванням стратегічних центрів управління ними в інтересах суб'єктів управління, в тому числі транснаціональних корпорацій.

На жаль, в Концепції створення державної системи захисту критичної інфраструктури [2] акцентованість, як і раніше, майже в усіх безпекових документах [3–6] зберігається на оперативно-тактичному рівні. Це і агресія РФ, і посилення терористичних

загроз, і аналіз наявних та ідентифікованих загроз, і дублювання застарілих кліше щодо необхідності удосконалення взаємодії, і врахування техногенних загроз тощо. Даний контекст покладено і в основу різноманітних проєктів тексту Закону України «Про критичну інфраструктуру та її захист». За такого підходу будь-які силкування правників відносно регулювання інфраструктурних відносин завжди матимуть ретроспективний характер, а право перетворюватиметься на слугу правової реальності, а не на вагомий регулятор управління суспільними відносинами, в тому числі в напрямі формування нових відносин.

Проте постає актуальна потреба виходу на стратегічний рівень мислення з урахуванням аналізу сучасних трендів, сучасних тенденцій розвитку суспільних відносин, зокрема роботизації, цифровізації, розвитку нано- та біотехнологій, впровадження штучного інтелекту. Завдання даної наукової статті полягає не так у вербалізації формулювання певної моделі для заповнення прогалін у правовому регулюванні ДІФСР, як у тому, щоб віднайти єдину основу для високотехнологічної розробки конкретних пропозицій удосконалення адміністративно-правового регулювання з урахуванням закономірностей глобалізації і трансформації не лише суб'єктивних, а й об'єктивних чинників і критеріїв, спільної мети реалізації національних інтересів і збереження інфраструктурної ідентичності нашої держави в рамках утворення шостого технологічного укладу.

Вплив та наслідки Brexit для інфраструктурної політики України потрібно також враховувати не лише у короткочасній, а й у довгостроковій перспективі, чого також не зроблено в жодному документі, що регулює правові інфраструктурні відносини [7].

За таких умов роль права знову не зводиться до ролі слуги панівного класу, а воно відновить свій статус справжнього регулятора суспільних відносин незалежно від того, чи визнає факт існування цих відносин правляча верхівка. Саме тому в даній статті я спробую сформулювати альтернативний погляд щодо адміністративно-правового регулювання суспільних відносин, що складаються у сфері інфраструктури, на базі системного, синергетичного та проактивного методологічних підходів.

Ступінь наукової розробленості теми. Україна не стоїть осторонь досліджень шостого технологічного укладу. Так, за ініціативи МОН України у 2018 році було оголошено конкурс наукових робіт на тему «Економічна глобалізація та шостий технологічний устрій» [8]. Однак ці дослідження

мають здебільшого відірваний від контексту будови сучасної державної політики характер і, на жаль, не відображаються у різноманітних державних планах, програмах, нормативних актах.

Так само в роботах, присвячених безпосередньо дослідженню окремих аспектів інфраструктурної політики, наприклад, В.В. Бегуна, Д.С. Бірюкова, Д.Г. Бобра, А. Бочкова, В.П. Горбуліна, О.В. Євдіна, В.А. Заславського, С.І. Кондратова, А.О. Корченка, А.О. Мороза, Є. Степанова, О.М. Суходолі, С.С. Теленика [9–12], навіть побіжно не вказується на зв'язок шостого технологічного укладу з розвитком інфраструктури.

На жаль, не було згадано про це ані на засіданні МЕРГ з питань створення державної системи захисту критичної інфраструктури, яке проходило 21 жовтня 2019 року [13], ані на засіданні круглого столу з питань законодавчого забезпечення реформування СБУ, що проходило 22 жовтня 2019 року в НІСД [14].

Водночас автори, що вивчають проблеми шостого технологічного укладу, відзначають його вплив на різні компоненти інфраструктури. Зокрема *І. Макаров* відзначає, що шостий технологічний уклад передбачає розвиток нано- і біотехнологій, що є принципово новим кроком порівняно із попередніми технологічними укладами. Саме це створює додаткові можливості для розвитку інформаційно-комунікаційної інфраструктури цивілізації [15].

Саме тому мною *вперше в науковій літературі* порушується питання кореляції завдання входження до переліку країн шостого технологічного укладу і формування напрямів адміністративно-правового регулювання державної інфраструктурної політики.

Метою статті є вивчення інфраструктурно-правового аспекту шостого технологічного укладу.

Виклад основного матеріалу. Для розуміння важливості і логіки викладення матеріалу потрібно зважено і без емоцій підходити до аналізу об'єктивної реальності, сприймаючи її як категорію об'єктивну, тобто поза намагання умістити в профановану систему формально-логічного опису інфраструктурні відносини на базі чинної в Україні нормативної бази. З огляду на викладене доцільно диференціювати групи країн за критерієм їх інфраструктурної спроможності в контексті належності до переліку країн того чи іншого технологічного укладу. Це сформує загальне уявлення про інфраструктурну світобудову і роль України в ній з подальшим розумінням підходів до вирішення завдань, що сто-

ять в даному дослідженні, з урахуванням глобального контексту.

Зокрема, з позицій формування та включеності тих чи інших держав до технологічних укладів виділяють такі групи держав [16]:

1) *технологічне ядро* – США, Китай, Японія, Німеччина, Англія, Франція;

2) *країни першого технологічного кола* – Італія, Канада, Швеція, Фінляндія, Нідерланди, Австралія, Південна Корея, Сінгапур;

3) *країни другого технологічного кола* (найбільш розвинені країни) – Індія, Бразилія;

4) *постсоціалістичні країни Східної Європи*;

5) країни СНД;

6) найменш розвинені країни.

Таким чином, включеність до шостого технологічного укладу прямо віддзеркалює рівень розвитку об'єктів життєво важливої інфраструктури (далі – ОЖВІ). Навпаки, рівень розвитку інфраструктури створює умови для включення держави до шостого технологічного укладу.

Відзначу, що зараз активно з'являються нові галузі, збільшується ефективність виробництва у поєднанні з кардинальним збільшенням потреб в енергії з одночасним зменшенням робочих місць та збільшенням споживання енергоресурсів. Відбувається роботизація і цифровізація, широке впровадження штучного інтелекту у сферу суспільного життя, в тому числі і в безпекову сферу, сферу оборонно-промислового комплексу. Зокрема, *В.М. Бегма* та *О.О. Свергунов* справедливо відзначають, що наразі у центрі уваги перебуває розроблення лазерного, гіперзвукового, роботизованого та іншого озброєння з використанням штучного інтелекту, що суттєво змінює характер війн [17, с. 6].

На думку фахівців, процес роботизації є незворотним і ставить нові системні проблеми як перед системою державного управління, так і в цілому перед громадянським суспільством [18].

Стосовно впровадження штучного інтелекту відзначу, що один із лідерів уведення даних технологій – Велика Британія – згідно з даними організації “Tech Nation” за перші шість місяців 2019 року за допомогою власних стартапів та компаній отримала рекордну суму інвестицій в розмірі понад 1 мільярд доларів США [19]. Отже, розвиток високих технологій та відповідних їм ОЖВІ сприятиме залученню необхідних інвестицій, тобто в цілому закладатиме конструктивний вектор розвитку держави. Так, наприклад, розмір залучених приватних інвестицій до інфраструктурних проєктів Москви майже в два рази перевищує бюджет всієї України і складає майже 80 млрд доларів США [20]. Однак

це стане предметом іншого дослідження, яке має здійснюватись у рамках окремих міждисциплінарних наукових розвідок.

Отже, очевидним є те, що удосконалення функціонування ОЖВІ формує умови і таку тенденцію, як формування *нового економічного ландшафту* [21], який чинить прямий вплив і на функціонування ОЖВІ, що має бути враховано під час побудови державної інфраструктурної політики. Україна має встигнути вбудуватися в нову картину світу, зберігаючи власні національні інтереси, контроль над власним інфраструктурним комплексом та національною ідентичністю, в тому числі й монополію та розвиток та провадження штучного інтелекту, водночас враховуючи глобалізаційні зміни, в тому числі і щодо ролі та впливу інфраструктури на формування нової картини світу.

У цьому аспекті важливим є розуміння змісту поняття «технологічний уклад» з його подальшою екстраполяцією на *сферу правових інфраструктурних відносин і формування напрямів адміністративно-правового регулювання державної інфраструктурної політики*.

Технологічний уклад – комплекс новітніх технологій, винаходів та інновацій, які лежать в основі кількісного та якісного стрибка в розвитку виробничих сил суспільства [23–25].

На думку *С.Ю. Глазьева*, **технологічний уклад** – цілісне та стійке утворення, в рамках якого здійснюється замкнений цикл, який починається з видобутку і отримання первісних ресурсів, а закінчується випуском набору кінцевих продуктів, які відповідають типу суспільного споживання. Комплекс базових сукупностей технологічно сполучених виробництв утворює ядро технологічного укладу. Технологічні нововведення, які визначають формування ядра технологічного укладу, називають **ключовим чинником**. Галузі, які інтенсивно використовують ключовий чинник і відіграють важливу роль у розповсюдженні нового технологічного укладу, становлять собою несучу галузь [26, с. 11]. Також *С.Ю. Глазьев* у більш широкому розумінні визначає **технологічний уклад** як нерівномірний процес послідовного заміщення цілісних комплексів технологічно сполучених виробництв [27].

Ю.В. Яковець визначає технологічний уклад як декілька взаємопов'язаних і таких, що послідовно замінюють одне одного, поколінь техніки, які еволюційно реалізують спільний технологічний принцип [28].

Дослідження інфраструктурного аспекту шостого технологічного укладу є доцільним і вчасним ще й тому, що для формування власної та сучасної інноваційної системи інфраструктури потрібно чітко усвідомлю-

вати етапність і тенденції як самого шостого укладу, так і п'ятого та сьомого укладів, які зумовлюють і спрямовують розвиток технологічних підприємств і ОЖВІ в цілому.

Формування нової інфраструктури, що базується на шостому технологічному укладі, поступово витіснятиме інфраструктуру, що базується на *попередньому* (п'ятому) технологічному укладі [29–30], що потрібно враховувати при розробленні адміністративно-правового регулювання ДІФСП. Я чітко сповідаю позицію, яка була сформульована ще наприкінці ХХ століття В.М. Кудрявцевим, В.С. Нересянцем, про широке розуміння права поза рамками самих правовідносин [31, с. 9].

У дещо іншій інтерпретації про дану обставину зазначає і *Г.Г. Малинецький*, котрий вказує, що причина нинішньої світової фінансової кризи полягає у тому, що галузі п'ятого технологічного укладу вже не дають колишньої віддачі, а їхній потенціал розвитку значною мірою вичерпаний [24, с. 18–19]. Водночас нові законопроекти продовжують розробляти, ґрунтуючись на застарілих методологічних підходах, зберігаючи юридичну техніку і логіку мислення, характерну навіть не для п'ятого, а для четвертого технологічного укладу, що є неконструктивним.

Важливим для науково обґрунтованого розуміння необхідності кардинальної зміни правового світогляду і юридичної техніки в рамках розроблення ДІФСП є дослідження *ключових чинників шостого технологічного укладу*. На думку *С.Ю. Глазьева* і *В.В. Харитоновна*, основними чинниками і ключовими факторами виступають:

- біотехнології, що ґрунтуються на досягненнях молекулярної біології та генної інженерії;
- нанотехнології;
- системи штучного інтелекту;
- глобальні інформаційні мережі;
- інтегровані високошвидкісні транспортні системи [26, с. 17].

Як видно з даного переліку, кожен із наведених вище факторів тісно переплетений зі складовими елементами інфраструктури, функціональність, безперервність, цілісність і стійкість якої забезпечує надання життєво важливих послуг та реалізація життєво важливих функцій. Реалізація життєво важливих функцій та надання життєво важливих послуг складають зміст реалізації життєво важливих національних інтересів.

Отже, ключові фактори шостого технологічного укладу повністю детерміновані ефективним розвитком ОЖВІ, тому їх врахування є іманентним при розробленні ДІФСП, а сама ДІФСП не може функціонувати поза контекстом шостого технологічного укладу.

Для шостого технологічного укладу характерними є компактна та надефективна енергетика та відхід від вуглецю, розвиток і впровадження нанотехнологій, нанотроніки, штучного інтелекту, наноенергетики, нанобіотехнологій, блокчейн-технологій, ширше застосування квантової механіки. Створюється нова медицина, побутова техніка, види транспорту та комунікацій, використовуються стовбурові клітини, впроваджується інженерія нових тканин та органів, відновлювальна хірургія і медицина, відбувається суттєве збільшення життя людини [32, с. 149].

Г.Г. Малинецький зазначає, що галузями шостого технологічного укладу в найближчому майбутньому стануть:

- біотехнології;
- нанотехнології;
- нова медицина;
- робототехніка;
- високі гуманітарні технології;
- повномасштабні системи віртуальної реальності;
- нове природокористування [24, с. 19].

Важливим аспектом, на якому наголошує *Г.Г. Малинецький* є нова медицина, адже радикальні зсуви в медицині і підвищення якості й тривалості життя, які можуть бути досягнуті в одній із країн, також можуть суттєво змінити конфігурацію світових еліт і стати каталізатором соціальних змін, в тому числі вплинути на вектори реалізації ДІФСП [24, с. 19].

Водночас *Є. Каблов* відзначає такі характерні особливості шостого укладу, як створення квантового комп'ютера, створення штучного інтелекту, забезпечення принципово нового рівня управління державою, суспільством, економікою [33].

Застосування *проактивного підходу* у поєднанні із *інтегративним підходом* до вивчення права та його зв'язку з іншими нормативно-регулятивними системами, а також *діалектичним методом* пізнання сутності суперечностей між явищами та тенденціями, що піддаються науковому аналізу, а також *методами порівняльного правознавства* уможлиблює також висунення ще низки додаткових наукових гіпотез.

Очевидним є те, що наступні види технологічного укладу будуть вже зосереджені на вдосконаленні людини, причому як актуалізації її власних можливостей до вдосконалення, так і з залученням штучного інтелекту. Відбудеться формування інтегрованих людей, здатних бути як біологічними істотами, так і кіборгами. Розуміння зазначених тенденцій є важливим з огляду на формування відкритих правових інфраструктурних відносин, до яких за умови реалізації

визначених мною тенденцій кіборги будуть вже входити до системи інфраструктури не лише як суб'єкти управління, а й як об'єкти життєво важливої інфраструктури. Але це питання на сьогодні більше прогностичного характеру і має виступати також окремим предметом досліджень [34–39].

Водночас у рамках побудови моделей правового регулювання ДІФСП доцільно враховувати напрацювання авторів, які широко інтерпретують поняття «*правомірність*» як духовну, наукову і практичну категорію права і міри в їх органічному взаємозв'язку, що, зрештою, формує передумови для усвідомлення правомірності законів, що ухвалюються, і взагалі правозастосовної практики, інститутів та їх функцій, поведінки суб'єктів права і їх спільної відповідальності [40, с. 23].

Що стосується впливу шостого технологічного укладу на державну інфраструктурну політику, то відзначаю, що більшість країн світу акумулює свій безпековий потенціал на забезпечення стійкості та живучості власної інфраструктури (життєво важливої, критичної, стратегічної тощо) та захист від дій супротивника, включаючи ведення наступальних дій у кіберпросторі.

Чимало дослідників у той чи інший спосіб прагнуть пов'язати тему захисту ОЖВІ з кібербезпекою. Водночас теоретично та методологічно помилкові припущення стосовно категорійно-понятійного апарату унеможливають навіть кроки у напрямі досягнення поставленої дослідницької мети. Одним із таких прикладів є стаття родини Бакалінських, в якій безпідставно і без наведення жодної наукової аргументації змішуються поняття кібербезпеки та кіберзахисту, кіберпростору і сфери кібербезпеки, глобалізації в інформаційному просторі і цифровізації, нормативно-правового регулювання у сфері кібербезпеки і правових основ кіберзахисту тощо. Також дивною є пропозиція авторів щодо впровадження систем інформаційного комплаєнсу [41, с. 106] без наведення у статті належних аргументів як щодо змісту даного терміна та необхідності його операціоналізації та легітимації, так і щодо значення в контексті розв'язання наукових завдань із правового регулювання державної інфраструктурної політики.

Автори даної статті, відзначаючи необхідність вдосконалення правової основи кіберзахисту об'єктів критичної інфраструктури, формально згадуючи про цифровізацію, також не відзначають глобальні тенденції та важливість переходу до шостого технологічного укладу. Одним із факторів, який сприяв викладенню статті саме в такій інтерпретації, на мій погляд, є відсутність аналізу

здобутків сучасних науковців у сфері кібербезпекової та інформаційної політики, що підтверджується тим фактом, що з 23 джерел у списку використаної літератури лише 4 джерела – наукові дослідження авторів (датовані до 2014 року), а решта – нормативні та інші регулятивні акти [41].

Натомість я переконаний, що національна інфраструктура стає дедалі уразливішою для реалізації кіберзагроз, через що сфера інфраструктури має розглядатися як ключова сфера забезпечення національної безпеки, а інфраструктурні війни – як загроза національній безпеці [42].

Результати моїх наукових досліджень підтверджуються словами заступниці керівника Офісу Президента України А. Коваленко, яка на засіданні міжвідомчої робочої експертної групи з питань створення державної системи захисту критичної інфраструктури відзначила важливість забезпечення кіберзахисту і кібербезпеки, у тому числі й для захисту критичної інфраструктури [13].

Також вагомі аргументи на користь висловленої мною вище позиції надані керівником ГШ ВС РФ В. Герасимовим, який відзначає, що інформаційна сфера не має яскраво виражених кордонів, через що вона забезпечує можливість дистанційного, таємного впливу не лише на критично важливі інформаційні інфраструктури, а й на населення країни, чинячи безпосередній вплив на національну безпеку держави [43].

З огляду на викладене дана обставина та тенденція також має бути відображена як в Концепції створення державної системи захисту критичної інфраструктури, так і в профільному законі.

Україна досить повільно впроваджує нанотехнології, передусім відсутній гарантований державою сприятливий інвестиційний ландшафт. Кожна інвестиція потребує розуміння того, як бізнес-модель тієї чи іншої компанії вписується до конкретного нормативного середовища [44].

Саме тому при формуванні державної інфраструктурної політики потрібно охоплювати широке коло проблем і не обмежуватись лише дослідженням діяльності системи безпеки інфраструктури (більшість авторів без належної наукової аргументації сліпо тиражує і живляє обмежений і некоректний термін «державна система захисту критичної інфраструктури»), а, наприклад, аналізувати економічну складову, зокрема рівень інвестицій, механізм їх перевірки та доцільність використання для реалізації національних інтересів. Створення умов для розвитку нових технологій, поєднане зі створенням правових гарантій повернення

іноземних інвестицій, автоматично сприятиме залученню інвестицій. Якщо держава не приділятиме уваги розвитку нових технологій, залученню прямих іноземних інвестицій, продовжуватиме інвестувати в застарілі галузі – галузі п'ятого і нижче технологічного укладів, то наша держава ризикуватиме опинитись в ролі об'єкта інфраструктурного впливу аж до втрати контролю над управлінням власним інфраструктурним комплексом і подальшої втрати національної незалежності.

У даному аспекті в контексті імплементації інвестиційно-інноваційних стратегій розвитку ДІФСП можна підтримати *В.М. Бегму* та *О.О. Свергунова*, які відзначають те, що сьогодні спостерігається неузгодженість механізмів залучення іноземних інвестицій у розвиток вітчизняного ОПК. Водночас іноземний досвід свідчить, що розвиток ОПК та оновлення його технологічної бази неможливі без значних інвестиційних ресурсів, що можуть залучатися як через прямі іноземні інвестиції у різноманітні оборонні проекти, створення СП з іноземними компаніями, так і через фондовий ринок, на якому будуть представлені акції наукомістких оборонних підприємств та довгострокове ДОЗ на продукцію ОПК. Тому в майбутньому політику України у цій сфері необхідно адаптувати за такими напрямками:

- зменшення інвестиційно-інноваційних ризиків;
- поліпшення економічних, правових та організаційних умов діяльності іноземних інвесторів;
- активізація механізмів концесії, угод про розподіл продукції, лізингу;
- використання потенціалу інститутів спільного інвестування (інвестиційних, пенсійних, страхових фондів) тощо [17, с. 59].

Крім того, з 2014 року стало цілком очевидним, що в довгостроковій перспективі у США в протиборстві з Китаєм та РФ використовується технологічна перевага, ґрунтована на динамічній **приватній інноваційній економіці** (виділено мною – Г. З.) [17, с. 19]. Саме тому скринінг інвестицій, з одного боку, дозволить відбрати потрібні для розвитку України проекти, водночас за певних умов, в тому числі політичної корупції, діяльності агентів впливу та прямого лобіювання з боку іноземних держав, непрофесійності української влади тощо, даний механізм може бути застосований для унеможливлення входження прямих іноземних інвестицій для розбудови високотехнологічних галузей промисловості України та призупинення її розвитку і потрапляння до переліку країн шостого технологічного укладу.

Запроваджуючи новітні технології та залучаючи прямі іноземні інвестиції (з урахуванням засад їх скринінгу відповідно до національних інтересів) [45] в їх розроблення та впровадження, створюючи відповідну правову базу для цього, Україна залишає за собою можливість бути активним суб'єктом геополітики, в тому числі і суб'єктом управління власними ОЖВІ.

У цьому аспекті доцільно спиратися на теорію життєвих циклів *М.Д. Кондратьєва* [46], а також розроблену на її основі модель інфратраєкторій.

Нижче відображено таблицю технологічних укладів, циклів розвитку науки, послідовність геополітичних криз, екстремуми наукової активності та геоekonomічні цикли (мовою оригіналу) [47].

Дана таблиця наочно демонструє необхідність чіткого відстеження передумов формування тих чи інших технологічних укладів з метою формування ефективної ДІФСП.

Таблиця 1

Водночас важливо є не абсолютизувати необхідність приросту технологій та фінансів, а зосередитися на виробництві матеріальних цінностей, удосконаленні технологічного рівня виробництва, зокрема розробленні в Україні принципово нових і революційних технологій, продукції і послуг. Це дозволить прогнозовано ефективно розвиватися в рамках шостого технологічного укладу і створити усі сприятливі передумови для переходу на наступний уклад, про який я зазначав вище (метакогнітивний рівень).

Крім того, для України розвиток нанотехнологій, запровадження ефективної енергетичної політики, зокрема, через розповсюдження сонячних та твердопаливних батарей, електричного та водневого транспорту, водневих та квантових двигунів тощо надасть могутній додатковий поштовх з метою незалежності від енергоносіїв природного походження (нафта, газ). Одним із напрямів реалізації ДІФСП є формування умов для ефективного розвитку нанофабрик. У даному аспекті в рамках економічної політики доцільно передбачити та унормувати формування кількох напрямів шостого технологічного укладу, які здатні створити нові економічні умови для розвитку нашої держави і вдосконалення ОДВІ, формування нових об'єктів на базі шостого технологічного укладу.

Актуальним у цьому процесі є обов'язкове формування механізму адміністративно-правового регулювання ДІФСП з урахуванням наведених вище фактів та тенденцій розвитку інфраструктурних відносин. Для ефективного формування даного механізму, на мій погляд, доцільно керуватися такими граничними показниками, на які має бути спрямований регуляторний вплив норм права і які мають бути чітко і нормативно закріплені у відповідних нормативно-правових актах. Ці показники такі:

– *мета* державної інфраструктурної політики з урахуванням входження України як суб'єкта до переліку країн шостого технологічного укладу;

– *шляхи досягнення визначеної вище мети*. Засоби досягнення – це ідеї, смисли (фабрики смислів), наративи (гуманітарний, технократичний, цифровий), збереження національної ідентичності (проект успішної ефективної України через нормативне закріплення реперних точок росту), технології (шостого технологічного укладу), інвестиції (у технології, продукцію та послуги шостого технологічного укладу), інституції (державні, недержавні, в тому числі цифрові), державно-приватне партнерство (в т.ч. створення аналітичних спільнот) тощо;

– *реперні точки* досягнення конкретних завдань у визначений проміжок часу, які в сукупності уможливають реалізацію визначеної мети;

– *суб'єкти формування*, реалізації та корекції державної інфраструктурної політики із зазначенням не лише їх обов'язків та прав, а й форм і методів взаємодії інституціональних структур та інститутів громадянського суспільства (епістемологічні та аналітичні спільноти, наукові школи, корпорації, інвестори), форм і методів державно-приватного партнерства тощо;

– *очікувані результати* від реалізації державної інфраструктурної політики у кожній сфері функціонування ОЖВІ;

– *прогнозування та моделювання* нових ризиків внаслідок реалізації ДІФСП на основі врахування тенденцій розвитку та ключових чинників шостого технологічного укладу.

Потрібно зважати на прогностичну роль адміністративно-правового регулювання, а не лише фокусувати увагу на регулюванні вже сталих відносин. Норми права мають виступати своєрідним проєктором майбутнього, саме на право я покладаю роль не лише регулятора суспільних відносин, а й фундатора нових суспільних відносин. У нормах права мають віднайти своє відображення цілі і пріоритети розвитку української нації як конкретного, духовно і політично розвиненого народу, просякненого спільною соціальною свідомістю та ідеєю ефективного розвитку в рамках шостого та наступних технологічних укладів, а головне – формування на підставі викладеного вираженої ДІФСП, яка відповідає національним інтересам української нації.

Характерною рисою формування нового укладу є розрив між вимогами нового укладу і традиційними системами інфраструктури, які успадковуються в рамках минулого укладу [48]. Саме тому в процесі розроблення нової інфраструктурної політики потрібно керуватися не міркуваннями доцільності, політичної кон'юнктури, економічної можливості модернізації (в тому числі власників / розпорядників ОЖВІ) тощо.

Питання потрібно ставити зовсім по-іншому:

– чи здатна Україна сьогодні з наявними ОЖВІ претендувати на входження до переліку країн шостого укладу?

– чи здатна українська нація до адекватної відповіді на нові глобальні виклики сучасності?

– чи готова наша держава до нових випробувань з урахуванням нових ключових факторів та трендів цивілізаційного розвитку?

– чи є в державі достатньо інфраструктурного потенціалу для реалізації національних інтересів і створення умов для входження до переліку країн шостого укладу?

– чи готова правнича еліта країни до застосування нових методологічних підходів до адміністративно-правового регулювання ДІФСП з урахуванням об'єктивної реальності і настання нової епохи та подолання суперечностей розвитку правової науки і суспільних відносин?

Актуальним для підвищення ефективності реалізації ДІФСП є запровадження технології CALS (Continuous Acquisition and Life-Cycle Support). Ця технологія передбачає використання єдиного інформаційного простору (інтегрованого інформаційного простору) на основі міжнародних стандартів для спільної інформаційної взаємодії усіх учасників життєвого циклу продукції – розробників, замовників, в тому числі державних, постачальників продукції, експлуатаційного та ремонтного персоналу [26, с. 19].

Важливим також є і формування нової інфраструктурної культури, свідомості та освіти. На необхідність зміни підходів до науки та освіти в цілому звертає увагу і *В.М. Авербух*, відзначаючи, що без переорієнтації усієї системи освіти на новий рівень технологічного життя у буденності, тобто поза всезагальним підйомом культурного рівня усіх прошарків суспільства, технологічний прогрес не дасть очікуваного ефекту [49, с. 165].

На необхідності розвитку науки і формування нових смислів та цінностей для усвідомлення трансформації світу наголошував і *В. Василенко*, який визначав, що всезагальна соціально-гуманітарна цінність сьогодні може і має стати метою та визначальним чинником, який здатен возз'єднати народ України відповідно до Конституції України. Важливою для такого якісного стрибка є наука, в рамках якої можливо розробити особливі технології цілеспрямованого формування структур майбутнього людського пізнання і створити новий, тобто сьомий, уклад на основі випередження [50].

На необхідність формування стратегічного мислення звертає увагу і сучасний український вчений *В.А. Липкан*, вказуючи на обов'язковість розроблення чіткої кібербезпекової та інформаційної політики, яка має бути спрямована на утвердження України як високотехнологічної розвинутої держави [51].

Погоджуючись із думкою даного дослідника, від себе підкреслюю, що для цього в Україні є відповідний як ресурсний, так і інтелектуальний потенціал. Крім того, наука повинна володіти статусом самостій-

ної галузі економіки, що сформує активну систему залучення інновацій і впровадження наукових результатів на основі ефективно функціонуючої національної інноваційної системи і динамічного інноваційного розвитку в практичну площину. Отже, могутнім пластом державної інфраструктурної політики має стати реалізація інноваційної стратегії, ключовим чинником успішності якої є розвиток інноваційної науки з опорою на епістемологічні аналітичні спільноти (зокрема, у державному секторі). Водночас ефективність державного сектора науки прямо залежить від функціонування системи нормативно-правового регулювання, про що, зокрема, також зазначає і *Є. Каблов* [33].

Висновки

У даній статті мною здебільшого були порушені наукові проблеми, над якими потрібно ретельно та плідно працювати, адже поза визначеним мною контекстом я не вбачаю можливість побудови ефективної державної інфраструктурної політики, в тому числі і механізму її адміністративно-правового регулювання. Шостий технологічний уклад не є річчю самою в собі (за *Фішме*), він директивно та імперативно зумовлює зміну держави та суспільства, можливо, в бік деінституціоналізації і формування прямої демократії поза делегуванням повноважень управління обраним органам. За таких умов зміна політичної та економічної системи неминуха. У згаданому аспекті роль адміністративного права полягає у тому, щоб створити правові умови ефективної реалізації державної інфраструктурної політики у нових умовах з урахуванням сучасних трендів, зокрема й на основі сучасної юридичної техніки і нового праворозуміння. За словами *Г. Вейля*, теоретична інтуїція ґрунтується на вірі в реальність власного і чужого «я» [52, с. 32].

Звісно, розуміння необхідності переходу України на рівень шостого технологічного укладу є необхідним, я б сказав, що навіть життєво важливим для розвитку як української нації в цілому, так і її об'єктів життєво важливої інфраструктури. Водночас сам собою факт розвитку нанотехнологій не гарантує ефективного розвитку України. Саме для цього потрібно сформувати механізми ефективного державно-приватного партнерства, в тому числі й підтримки інноваційної та інвестиційної ділової активності у відповідних напрямках, сформувати відповідний інфраструктурний ландшафт, в тому числі й з-поміж технологічно сполучених виробництв, які синтезують цілісну систему відтворення нового технологічного укладу.

І саме в даному процесі роль норм права важко переоцінити, адже вони задають цей контур та горизонти розвитку суспільних відносин, утворюють нові юридичні факти формування та розвитку нових правових відносин.

При формуванні системи адміністративно-правового регулювання ДІФСП України доцільно враховувати досвід Південної Кореї [24, с. 24–25] щодо формування нею передумов, дорожньої карти щодо входження до переліку країн шостого технологічного укладу:

1) чіткий і науково обґрунтований план розвитку національної економіки, конкретна дорожня карта, підготовлена провідними світовими спеціалістами;

2) імперативний курс на розвиток не нинішнього або минулого, а наступного технологічного укладу;

3) жорстка економічна політика, яка спонукає підприємців не виводити капітали за кордон своєї країни, а інвестувати їх в розвиток національної економіки;

4) випереджальні вкладення в освіту, фундаментальні і прикладні дослідження і наукові розробки;

5) формування адекватних патріархальному і традиційному суспільству соціально-технологічних структур, орієнтованих на інноваційний прорив.

Конкретні новітні технології у сфері інфраструктури потребуватимуть новітніх інвестиційних, освітніх, гуманітарних, соціальних, інформаційних та управлінських алгоритмів, зміни життєвого укладу.

Мета України – входження в шостий технологічний уклад. Для реалізації даної мети постає серйозне завдання щодо точного цілепокладання, докорінної зміни державної інфраструктурної політики, залучення прямих іноземних інвестицій, формування засад державно-приватного партнерства за умови збереження національної ідентичності та передових позицій України щодо ключових факторів, ядра та несучих галузей шостого укладу, створення умов для динамічного інноваційного розвитку науки.

Можу сказати і по-іншому. Входження України в шостий технологічний уклад є не самоціллю, а питанням виживання Української держави. Питання ефективного розвитку, забезпечення національної безпеки і творення позитивного іміджу країни, досягнення високого рівня безпеки об'єктів життєво важливої інфраструктури, ефективності адміністративно-правового регулювання ДІФСП задля процвітання громадян нашої країни і держави в цілому залежать від того, чи потрапить Україна до групи країн шостого технологічного укладу. Крім того, ре-

лізація даного завдання унеможливить або зменшить ворожий (недружній) вплив на інфраструктуру паралельно зі створенням в Україні політики централізованого авторитетного лідерства [53]. У даному аспекті одним із завдань ДІФСП є збереження контролю у сфері інфраструктури, в якій межі впливу держави останніми роками суттєво та штучно були зменшені, в тому числі у сфері цифровізації ОКИ [54].

Успішна реалізація інфраструктурної стратегії сприятиме не лише збереженню контролю над власним інфраструктурним потенціалом, а й творенню національної ідентичності, яка в епоху конкуренції та суперництва смислів та цінностей слугуватиме дороговказом майбутнього розвитку. Крім того, вона закладе підвалини для формування централізованої цифрової системи, яка може стати наступною формою організації громадянського суспільства, адже такі тренди, як цифровізація і роботизація, прямо визначають, яким саме буде наше майбутнє [55]. Ці тренди здатні радикальним чином вплинути на формування нових, в тому числі й інфраструктурних, відносин.

Тотальне структурування суспільства на керуючий та обслуговуючий класи кількісно та якісно детерміноване логікою раціональної корисності, в рамках якої збереження важелів державного управління власною системою інфраструктури є імперативним.

Впровадження шостого технологічного укладу, поєднане із формуванням централізованої цифрової системи, дозволить відмовитися від жорстких механізмів саморегуляції та конкуренції, прагнення до максимізації прибутку, економічного примусу, замінивши їх ефективними цифровими технологіями управління суспільством на гуманістичних засадах.

Зрештою, продумана державна інфраструктурна політика може стати локомотивом для:

- нової індустріалізації країни;
- формування нового цифрового ринку, зокрема й активного впровадження CBDC – криптовалюти Національного банку України – нової форми грошей, що випускаються в цифровому вигляді НБУ, які виступають законним платіжним засобом і забезпечені резервами цінних активів, що депонуються комерційними установами Національного банку України [56];
- форсованого розвитку високих і нанотехнологій та штучного інтелекту [57];
- докорінного оновлення усієї технічної сфери, в тому числі й системи об'єктів життєво важливої інфраструктури, на новій інформаційно-комунікаційній, інноваційно-технічній та організаційно-правовій основі.

За умови постановки означених мною вище цілей формування ефективного адміністративно-правового регулювання ДІФСП має будуватись винятково з урахуванням означених мною чинників. Тушцювання на місці, інтелектуальне та креативне байдикування, поєднане із ортодоксальним фокусуванням уваги лише на захисті критичної інфраструктури і відповідно до даного підходу будова відповідних цьому баченню напрямів державної політики – це шлях радикального та згубного заперечення змін та наявних трендів, що неминуче будуть реалізовані, який призведе не лише до втрати незалежності й краху держави, а й до знищення українського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Гегель Г.В.Ф. Работы разных лет : в 2-х т. Москва, 1970. Т. 1. С. 211–212.
2. Концепція створення державної системи захисту критичної інфраструктури : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2017 р. № 1009-р.
3. Про схвалення Стратегії розвитку оборонно-промислового комплексу України на період до 2028 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 червня 2018 року № 442-р. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України» : Указ Президента України від 14 березня 2016 року № 92/2016. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/922016-19832>.
5. Про національну безпеку України : Закон України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
6. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» Указ Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>.
7. Последствия Brexit для бизнеса в Сингапуре. URL: <https://iqdecision.com/posledstviya-brexita-dlja-biznesa-v-singapore/>.
8. Економічна глобалізація та шостий технологічний устрій: студентам вишів пропонують написати дослідницьку роботу та виграти до 13 тис. гривень. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/ekonomichna-globalizaciya-ta-shostij-technologichnij-ustrij-studentam-vishiv-proponuyut-napisati-doslidnicku-robotu-ta-vigrati-do-13-tis-griven>.
9. Концепція захисту критичної інфраструктури: стан, проблеми та перспективи її впровадження в Україні : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. Київ – Вишгород, 7–8 листопада 2013 р., / упоряд. Д.С. Бірюков, С.І. Кондратов. Київ : НІСД, 2014. 148 с.
10. Зелена книга з питань захисту критичної інфраструктури в Україні : зб. мат-лів міжнар. експерт. наради / упоряд. Д.С. Бірюков, С.І. Кондратов ; за заг. ред. О.М. Суходолі. Київ : НІСД, 2015. 176 с.
11. Організаційні та правові аспекти забезпечення безпеки і стійкості критичної інфраструктури України : аналіт. доп. / Бобро Д.Г., Іванюта С.П., Кондратов С.І., Суходоля О.М. / за заг. ред. О.М. Суходолі. Київ : НІСД, 2019. 224 с.
12. Теленик С. Побудова державної системи захисту критичної інфраструктури з позиції теорії структурного реалізму. *Сучасні правові системи світу в умовах глобалізації: реалії та перспективи* : міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 9–10 березня 2018 р. Київ : Центр правових наукових досліджень, 2018. С. 77–80.
13. В НІСД відбулося засідання МЕРГ на тему «Створення державної системи захисту критичної інфраструктури: попередні підсумки та подальші кроки». URL: <https://niss.gov.ua/news/novini-nisd/v-nisd-vidbulosya-zasidannya-merg-na-temu-stvorennja-derzhavnoi-sistemi-zakhistu>.
14. В НІСД відбувся круглий стіл на тему «Законодавче забезпечення реформування Служби безпеки України». URL: <https://niss.gov.ua/news/novini-nisd/v-nisd-vidbuvysya-kruglii-stil-na-temu-zakonodavche-zabezpechennja-reformuvannya>.
15. Макаров И. Как будут выглядеть технологии второй половины XXI века. URL: <https://www.sonar2050.org/publications/shestoy-tehnologicheskij-uklad-i-soyuznoe-gosudarstvo/>.
16. Гуриева Л.К. Концепция технологических укладов. *Инновации* : журнал. Санкт-Петербург, 2004. № 10. С. 70–75. URL: <http://innov.etu.ru/innov/archive.nsf/779e63082286adbb-c325672f003bdcf2/88e58149614c800fc325703000360bb3>.
17. Концептуальні засади стратегій інвестиційно-інноваційного розвитку оборонно-промислових комплексів держав. *Досвід для України* : аналіт. доп. / В.М. Бегма, О.О. Свергунов. Київ : НІСД, 2019. 64 с.
18. Родькин П. Как дегуманизация капитализма разрывает связь между производством и потреблением. URL: <https://www.sonar2050.org/publications/robotizaciya-budushchego/>.
19. Гарри Каспаров предупреждает: регулирование «задушит» ИИ и передаст лидерство России и Китаю (The Telegraph, Великобритания). URL: <https://inosmi.ru/science/20191015/246031137.html>.
20. Собянин С. На каждый вложенный в инфраструктуру рубль мы получаем три рубля частных инвестиций. URL: https://www.mos.ru/mayor/themes/12299/5045050/?onsite_molding=1.
21. Шумпетер Й. Теория экономического развития. Москва : Прогресс, 1983. 212 с.
22. Технологические уклады (ТУ), экономика нанотехнологий и технологические дорожные карты нанопродукции (волокна, текстиль, одежда) до 2015 г. и далее. URL: <http://www.nanonewsnet.ru/articles/2011/tehnologicheskie-uklady-tu-ekonomika-nanotekhnologii-tehnologicheskie-dorozhnye-karty>.

23. Лопатников Л.И. Технологический уклад. *Экономико-математический словарь* : словарь современной экономической науки. 5-е изд. Москва : Дело, 2003. 520 с.
24. Малинецкий Г.Г. Проектирование будущего и модернизация России. *Препринты ИПМ им. М.В. Келдыша*. 2010. № 41. 32 с. URL: <http://library.keldysh.ru/preprint.asp?id=2010-41>.
25. Наука России. От настоящего к будущему. *Будущая Россия* / ред. В.С. Арутюнов, Г.В. Лисичкин, Г.Г. Малинецкий. Москва : ЛИБРОКОМ, 2009. 512 с.
26. Нанотехнологии как ключевой фактор нового технологического уклада в экономике / под ред. С.Ю. Глазьева и В.В. Харитонова. Москва : Тровант, 2009. 304 с.
27. Гуриева Л.К. Концепция технологических укладов. URL: <http://innov.etu.ru/innov/archive.nsf/779e63082286adbbcc325672f003bdcf2/88e58149614c800fc325703000360bb3>.
28. Технологический уклад. URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/wiki/Технологический_уклад#cite_ref-_6ceff7de39e906ce_10-0.
29. Макаров И.В шаг до пятого техноуклада. URL: <https://www.sonar2050.org/publications/belaes-protiv-vetryakov-teoriya-tehnologicheskikh-ukladov-i-praktika-jizni/>.
30. Макаров И. Настоящее лицо пятого техноуклада. URL: <https://www.sonar2050.org/publications/nastoyashchee-lico-pyatogo-tehnologicheskogo-uklada/>.
31. Кульчар К. Основы социологии права. Москва, 1981. 256 с.
32. Хаустова Н.А., Глазунов О.Н. Контуры стратегической нестабильности XXI века. *Геополитические игры на мировой шахматной доске: Прогнозы до 2030 года*. Москва : ЛЕНАНД, 2014. 176 с.
33. Каблов Е. Шестой технологический уклад. *Наука и жизнь*. 2010. № 4. URL: <https://www.nkj.ru/archive/articles/17800>.
34. Лепский В.Е. Альтернативная глобализация: 7-й технологический уклад URL: <http://www.ntsр.info/science/reviews/1796.htm>.
35. Бахтияров О.Г. Психотехнология и психотехника. Москва : Издательский дом «ПОСТУМ», 2010. 274 с.
36. Прохоров И.А. Начало 7-го технологического уклада URL: <http://www.energoinform.org/poinfofview/prohorov/7-tech-structure.aspx>.
37. Василенко В.А. Экономика знаний и синергетические основы креативного управления : монография. Симферополь : Издательство «ДНАЙПИ», 2013. 377 с.
38. Пантин В.И., Лапкин В.В. Философия исторического прогнозирования: ритмы истории и перспективы мирового развития. Москва : Феникс+, 2006. 448 с.
39. Садовничий В.А., Акаев А.А., Коротаев А.В., Малков С.Ю. Моделирование и прогнозирование мировой динамики. *Экономика и социология знания* : научный совет по Программе фонд. исслед. Президиума Российской академии наук. Москва : ИСПИ РАН, 2012. 359 с.
40. Осипян Б.А. Дух правометрии или основание межерологии права. Москва : Издательство «Юрлитинформ», 2009. 656 с.
41. Бакалинська О., Бакалинський О. Правове забезпечення кібербезпеки України. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 9. С. 100–107.
42. Зубко Г.Ю. Инфраструктурна війна: щодо визначення концепту. *Правові реформи в Україні: реалії сьогодення* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 20–21 квітня 2018 р. Харків : ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2018. С. 28–30.
43. Герасимов В. Генштаб планирует удары по центрам принятия решений, пусковым установкам и «пятой колонне». URL: <https://vpk-news.ru/articles/48913>.
44. Insurtech: Инновации на рынке страховых услуг в США. URL: <https://iqdecision.com/insurtech-innovacii-na-rynke-strahovyh-uslug-v-ssha/>.
45. Теленик С. Адміністративно-правові основи скринінгу інвестицій в об'єкти критичної інфраструктури. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 9. С. 135–141.
46. Кондратьев Н.Д. Большие циклы конъюнктуры и теория предвидения: избранные труды / под ред. академика РАН Л.И. Абалкина. Москва : Экономика, 2002. 767 с.
47. Технологические уклады (ТУ), экономика нанотехнологий и технологические дорожные карты нанопроизводства (волокна, текстиль, одежда) до 2015 г. и далее. URL: <http://www.nanonewsnet.ru/articles/2011/tehnologicheskije-uklady-tu-ekonomika-nanotekhnologii-tehnologicheskije-dorozhnye-kart>.
48. Электронное государство будущего. URL: <http://csef.ru/ru/politica-i-geopolitica/direction-topics/elektronnoe-gosudarstvo-budushhego-6464>.
49. Авербух В.М. Шестой технологический уклад и перспективы России (краткий обзор). *Вестник Ставропольского государственного университета*. 2010. № 71. С. 159–166.
50. Василенко В. Технологические уклады в контексте стремления экономических систем к идеальности. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2013. Вип. 1 (8). С. 65–72.
51. Липкан В. Анатомія стратегічного мислення в Україні. URL: https://censor.net.ua/blogs/3155578/anatomya_suchasnogo_strategichnogo_mislennya_v_ukran.
52. Вейль Г. О философии математики. Москва – Ленинград, 1934. 128 с.
53. Китай расширяет понятие национальной безопасности: КНР будет защищаться не только от госпереворотов, но и от враждебного влияния на экономику, культуру и интернет. URL: <http://csef.ru/ru/politica-i-geopolitica/416/kitaj-rasshiryaet-ponyatie-nacziionalnoj-bezopasnosti-knr-budet-zashhishhatsya-ne-tolko-ot-gosperevorotov-no-i-ot-vrazhdebnogo-vliyaniya-na-ekonomiku-kulturu-i-internet-6300>.
54. Дудаков М. «Цифровая революция» в Гонконге. Роль онлайн-инструментов в массовых протестах 2019 г. Москва, 2019. 38 с.

55. Родькин П. Как дегуманизация капитализма разрывает связь между производством и потреблением. URL: <https://www.sonar2050.org/publications/robotizaciya-budushchego/>.

56. Китай первым в мире может выпустить цифровую валюту центрального банка. URL:

<http://russian.people.com.cn/n3/2019/0905/c31518-9612294.html>.

57. Технологии: 35 прогнозов на 2018 год. URL: <http://csef.ru/ru/politica-i-geopolitica/direction-topics/tehnologii-35-prognozov-na-2018-god-6424>.

The article formulates scholarly reasoning of correlation of Ukraine's joining the countries of the sixth techno-economic paradigm and directions of administrative and legal regulation of state infrastructure policy. The author presents the arguments on the need in the conceptual realization of a fundamental change in state policy, including state infrastructure policy, in the context of the necessity to include Ukraine in the countries of the sixth techno-economic paradigm. The paper formulates the concept of the paradigm, specifies its legal essential features and marks its influence on relevant state policy in the legal relations under consideration. It is proved an organic connection between the effective introduction of the principles of the sixth techno-economic paradigm and regulation of state infrastructure policy. The author argues militarization of the global infrastructure space with further identification of factors that will contribute to the renewal of national security policy, in particular in the infrastructure. Based on the proactive approach, it was made proposals for the improvement of Ukrainian legislation which regulates legal infrastructure relations. The necessity for the formation of infrastructure legislation is demonstrated. The article substantiates the need to consolidate the goal of Ukraine's joining the countries of the sixth techno-economic paradigm at the legislative level.

Key words: infrastructure, state infrastructure policy, infrastructure legal relations, the sixth techno-economic paradigm, critical infrastructure objects, legal regulation, legal dimension of state infrastructure policy, administrative-legal regulation of state infrastructure policy, infrastructure identity.